

Kedves Testvérek!

Abban az időben: „Amikor némelyek megjegyezték, hogy milyen szép kövekkel és díszes fogadalmi Jézushoz lépnek és erről beszélnek, milyen gyönyörű a templom, milyen gyönyörűek a díszek, milyen gyönyörűek mindazok a tárgyak, amik ott vannak és ékesítik a templomot.” Ez a korabeli ember számára ott messze túlmutat azon, hogy itt pusztán csak egy épületről lenne szó, hiszen az ószövetségi ember hitében nagyon összefonódik az, hogy egy Isten és egy templom. Ezért az ószövetségi ember, amikor a templomról beszél, hát szinte Istenről beszél. Amikor arról beszél, milyen gyönyörű a templom, szinte azt mondja, milyen nagyszerű Isten. Tehát az ószövetségi ember, ahogyan ott van a templomban, és látja, hogy ez milyen gyönyörű, mintha arról beszélne, hogy „Ó, egy Isten, egy templom, milyen gyönyörűsége!” Azt vesszük észre, hogy Jézus mintha ünneprontó lenne, hogy amikor ezek az emberek örömmel jönnek és mondják, de hát milyen szép, hogy Jézus azt mondja: „Lesz egy kis idő, ebből itt semmi nem marad.”

Nagy segítségünkre van, ha már így kezdtük, hogy az ószövetségi ember számára „egy Isten – egy templom”, szinte összekapcsolódik, és szinte aztán már nem is tudjuk, hogy most Istenről van szó, vagy a templomról. Jézus arról beszél, hogy Isten maradandó, a templom mulandó. Amikor az evangélium végén azt mondja: „Állhatatossággal, kitartással őrizitek meg lelketeket.”, akkor pedig mintha ezt mondaná, hogy a test mulandó, a lélek maradandó. A kettő közé hadd mondjak akkor egy harmadikat, hogy a mai evangéliumnak a fő üzenete, hogy az életünk ezen a földön mulandó, egyébként pedig maradandó. Hogy amikor úgy tűnik, hogy Jézus valahogy ünneprontó, és azután pedig szinte érzéketlen, nem erről van szó, hanem éppen most akar a segítségünkre sietni, mert tudja, nekünk, embereknek milyen elmondhatatlanul sok fájdalmat és szenvedést okoz az, ha nem különböztetjük meg, hogy mi az, hogy mulandó, és mi az, hogy maradandó. Hogy a templom mulandó, Isten maradandó, hogy a földi élet mulandó, az örök élet maradandó – mondjuk most így egyszerűen –, hogy a test tényleg mulandó, a lélek maradandó. Ezt értünk kezdi el mondani, akkor is, ha ez elsőre olyan jól esne nekünk, ha nem ezt mondaná.

Hogyan fejt ki ezt Jézus? Jézus azt mondja, hogy gondolkozzatok csak el, hogy mi az, hogy mulandó, és mi az, hogy maradandó, és ezekhez mi a viszonyotok! Mert mit mond Jézus ebben a történetben? Elkezd mondani, hogy hát ilyen és ilyen események lesznek. Az ember megkérdezi: mikor történik ez? A válasza ilyesmi: „Hát, azt nem tudjuk. Nem fogjátok tudni, hogy pontosan mikor lesz itt a végidő.” De az embernek nem természetes ez, hogy az ember értelmes életet akar élni? Akarja tudni, akarja látni és Jézus azt mondja: „Nem fogjátok tudni.”

Akkor a következő így szólt, hogy: Jó, de akkor milyen jelek előzik meg? Az ember valahogy a tapasztalatával próbál akkor biztonságban, és biztonságérzet, valahogy élni. „Hát akkor a jeleket mondd, Uram!” S erre azt mondja: Ó, jönnek majd mindenfélék, mondják, ilyen jel, olyan – ne kövessétek őket!”

Azt mondja, hát ilyen és olyan háborúk lesznek, és ország, ország ellen támad. Hova viszi ezt ki Jézus? „De ti ne rémülözzetek! – Hogy-hogy ne rémülözzünk? Most akkor ne érezzünk? Hát akkor legalább hadd érezhessünk! – Ti ne rémülözzetek!” Hát szinte az végletekig megy az, amiről Jézus beszél.

„Akkor zsinagógáknak kiszolgáltatnak, előjáróknak, királyoknak odahurcolnak bennünket, fenyegetnek, börtönbe vetnek és a többi. De ti ne gondolkozzatok előre! – Micsoda? Hát legalább hadd gondolkozzunk már egy kicsit előre!” Nem az a természetes? Az ember a bajban legalább érez, meg úgy összeszedi magát, hogy valahogy, hát csak kivágom majd magamat belőle. Azt mondja: „Ti ne gondolkozzatok!”

Akkor még a családon belül is kiszolgáltatottak lesznek, mert még a családon belül is így és úgy, és amúgy, és ennek drámai következményei lesznek. És Jézus nem azt mondja, hogy „Akkor azért szedjétek össze magatokat!” Mert nem ez a természetes? Van a kiszolgáltatottság, és az ember úgy összeszedi magát, azt’ legalább, amit tud, megcsinál. Jézus azzal fejezi be: „Kitartással őrizitek meg a lelketeket.”

Hadd foglaljam össze azt, amit most próbáltam jelenség szinten megragadni. Ez pedig, hogy ennek a szövegnek van egy tulajdonképpen döbbenetesen ellentmondásos mondata. Ott a legvégén azt mondja Jézus, hogy ez így van és minden, amit olyan természetesen tennénk, hogy akkor megértjük, akkor cselekszünk és érzünk, gondolkodunk, hogy „Ezt hagyjátok, mert egyetlen hajszálatok sem görbül meg!” Ennek a mondatnak az elején, vagy két mondatnál előtte mi hangzik el? „Némelyeket meg fognak ölni.” Nehéz kiverelkednünk magunkat azért a mai evangélium sűrűjéből. Most azt mondja: „Némelyeket meg fognak ölni, de ti csak tartsatok ki, mert egyetlen hajszálatok sem görbül meg!”

Az értetlenségünk abból adódik, hogy egyszerre vagyunk polgárai a mulandónak és maradandónak, sokszor ezek kesze-kuszaságban vannak bennünk. Az egyik nagy törekvésünk az Istennel való kapcsolatban az, hogy Istent arra kérjük, hogy a mulandót tegye maradandóvá. Nem egyszer az egész hívő életünk újból és újból a magunk módján arról szól, mert ott van a sötétség, a fájdalom, a betegség, az üldöztetés, a drámaiság,

a szenvedés, hogy letérdelünk Isten elé, és lényegileg azt kérjük tőle: „Uram, a mulandóból csinálj maradandót!” A mai evangéliumnak szinte érzéketlen kegyetlensége nem az, nem ünneprontás és nem érzéketlenség, hanem annak a kifejezése, hogy a mulandóból Isten nem alkot, maradandót. A templom elenyészik, hogy a test elmúlik és az életünk földi része véget ér. Hogy a lehető legerősebb, hogy mi emberek, a hitünkben kiindulva letérdelünk Isten elé, és azt mondjuk: „Uram, légy szíves, nekünk annyira fontos a mulandó, és légy szíves teremts belőle maradandót!” És Isten azt mondja: „A mulandóból nem teremtek maradandót.”

Amikor merjük közel engedni magunkhoz azt, ami egyébként annyira sötétnek tűnik, ijesztőnek, félelmetesnek, a mai evangélium szövege alapján nem csoda, hogy már... hagyja már a pap abba. Hogy a másik üzenet viszont az, a mulandóból nem csinálunk maradandót. Viszont van az a maradandó, ami itt és most is van, most és itt is maradandó. Isten maradandó, a Lélek maradandó, és az életünk, amit elkezdtünk élni, az maradandó. Hogy kapcsolódjatok ehhez, hogy kitartóan, állhatatosan és következetesen ti kapcsolódjatok ahhoz, ahhoz a valamihez, ahhoz a valakihez, aki és ami maradandó, merthogy az meg van. Ne azt kérjétek tőlem, hogy a mulandó legyen maradandó, hanem fedezzétek föl a maradandót, az örök érvényűt, az elvehetetlent, és kapcsolódjatok hozzá.

Az evangéliumnak a fénye hogyan jelenik itt meg. Valahogy úgy, hogy amikor ezt halljuk, hát mit mond Jézus, minden evangélium hozza? „Aki meg akarja menteni az életét, elveszíti azt, aki elveszíti az életét énértem és az evangéliumért, megtalálja azt.” Mit jelent ez? Most ebben az összefüggésben mulandó-maradandó, hogy aki meg akarja menteni az életét, elveszíti azt? Hát azt, hogyha az ember azt az életét akarja megmenteni, ami mulandó, akármit tesz, az mulandó lesz. Tehát előbb-utóbb innen távozni kell. Most ha ráteszem az életemet, hogy hogyan lehetne a mulandóból maradandó, az egész életem csalódások és veszteségek sorozata. Milyen érdekes a Mária és Márta története. Amikor azt mondja Jézus, hát Mária a jobbik részt választotta, nem is veszti el soha. Mert mi az a jobbik rész? Az a maradandó rész, hogy odaült Jézus elé, és azt mondta: A vacsora mulandó. Mert jön a kedves Márta, és azt mondja: „Hagyod, hogy egyedül csináljam a vacsorát?” Lehet, hogy ebéd volt, nem emlékszem pontosan. És akkor erre azt mondja Jézus: „Ne haragudj, a test mulandó, a vacsora mulandó, én maradandó vagyok. Ha most itt is velem van, akkor ő az örök érvényű maradandót választotta, és azért nem is tudja elveszíteni, mert maradandó.” Akkor milyen szép az, ahogy Jézus azt mondja: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, és a lelke kárát vallja?” Mert ebben az összefüggésben az egész világ a mulandó és az emberi lélek a maradandó.

Szeptember elején vártam valakit, akivel meg volt beszélve egy találkozónk. Gyönyörű szeptember volt, gyönyörűen sütött a nap, és én kimentem, és néztem a templomot és rendházat, mert annyira tetszett nekem kívülről, és néztem. Nem vettem észre, hogy akit várok, ő meg már megérkezett. Szóval szinte már ott volt, mondja: „Laudétur Tanár Úr!” Azt mondja nekem: „Tanár Úr, én néztelek már, ahogy én jöttem itt a parkolásból, hogy te hogyan nézed ezt a templomot, és tudod, mire jutottam? Bárcsak én néznék így a munkámra. Most, ahogy jövök feléd, te jó ég! Hát, te így nézel a munkádra? „Hát, ez olyan kedves volt tőle, hogy ez úgy megőrződött bennem.

Szóval, amikor azt mondja a keleti mondás, hogy a legnagyobb kincs a víz, ezért nagyon megbecsüljük a kulacsot, akkor nem arról van szó, mikor azt mondjuk „Isten az örök, s a templom mulandó.”, hogy akkor a templom nem számít. Hát persze, hogy számít, csak nem mindegy, hogy mind ahhoz, ami mulandó, milyen viszonyt alakítok ki. A másik, ami kevésbé nem mindegy, hogy a maradandóhoz milyen viszonyt alakítok ki.

Egy kicsi lány eljött az apukájával a templomba, és az apukája elmondta, hogy „Tudod, így tudunk Istenhez imádkozni.” Akkor a kicsi lány megkérdezte „Miért apa? Isten itt lakik?” Mire az apukája azt mondta: „Nem kicsim, Isten nem itt lakik, itt csak rendel.” Szóval nekünk van kapcsolatunk azzal az Istennel, aki nem csak rendelési időben fogad bennünket, ahol elmondjuk, hogy hogyan lehetne a mulandóból maradandó, hanem mi Istent ismerjük, azt a valakit, aki itt csak rendel, egyébként meg van. Velünk lenni maradandóan, de nemcsak itt földön. Amen.